

Obsah

Seznam vybraných použitých zkratek a symbolů	7
1. Úvod	9
2. Přehled o současném stavu poznání sledovaných fyziologických procesů a uplatnění použitých metod výzkumu	11
2. 1. <i>Absorpce záření rostlinami</i>	11
2. 1. 1. Záření	11
2. 1. 2. Fotosynteticky účinné záření	12
2. 2. <i>Využití CO₂ rostlinami při fotosyntéze</i>	15
2. 2. 1. Cykly fixace CO₂ do organických sloučenin	15
2. 2. 1. 1. <i>Calvinův cyklus</i>	15
2. 2. 2. Změny koncentrace CO₂ v atmosféře a jejich vliv na fotosyntézu rostlin	17
2. 2. 2. 1. <i>Změny koncentrace CO₂ v atmosféře a rozšíření C₃ a C₄ typu rostlin</i>	17
2. 2. 3. Vliv vnějších faktorů na výměnu CO₂	18
2. 2. 3. 1. <i>Výměna CO₂ a teplota</i>	18
2. 2. 3. 2. <i>Výměna CO₂ a zásobování vodou</i>	19
2. 2. 3. 3. <i>Výměna CO₂ a minerální metabolismus rostlin</i>	20
2. 2. 4. Význam „sinku“ pro fotosyntetickou reakci rostliny na zvýšenou konc. CO₂	20
2. 3. <i>Translokace asimilátů v rostlině</i>	21
2. 3. 1. Vztahy mezi zdrojem a sinkem	21
2. 3. 2. Podíl fotosynteticky aktivních částí rostliny na tvorbě asimilátů	24
2. 3. 3. Produkce sušiny, tvorba výnosu	25
2. 4. <i>Energetická hodnota rostlinného materiálu</i>	27
2. 4. 1. Obsah energie ve stavebních látkách rostlin	27
2. 4. 2. Obsah fotosynteticky naakumulované energie v sušině rostlin	28
2. 4. 3. Obsah popelovin v sušině rostlin	32
2. 4. 4. Využití spalné kalorimetrie při studiu rostlin	34

2. 5.	<i>Dusíkový metabolismus rostlin a jeho vztah k půdnímu prostředí</i>	36
2. 5. 1.	Dusíkový metabolismus rostlin	36
2. 5. 1. 1.	<i>Přijem dusíku</i>	36
2. 5. 1. 2.	<i>Asimilace dusíku</i>	41
2. 5. 2.	Půdní dusík a jeho přeměny	42
2. 5. 3.	Hodnocení translokace dusíku v systému hnojivo– půda– rostlina s využitím ^{15}N	48
2. 5. 3. 1.	<i>Izotopy dusíku</i>	48
2. 5. 3. 2.	<i>Stabilní izotop dusíku ^{15}N</i>	49
3.	Materiál a metody	51
3. 1.	<i>Experimentální materiál</i>	51
3. 2.	<i>Použité metody výzkumu</i>	51
3. 3.	<i>Způsob pěstování rostlin</i>	53
3. 4.	<i>Charakteristika použitých zemín</i>	53
3. 4. 1.	Charakteristika zemín použitých v pokusech s jarním ječmenem v letech 1990 - 1992	53
3. 4. 2.	Charakteristika zemín použitých v pokusech s jarním ječmenem a špenátem setým v letech 1996 - 2002	54
3. 5.	<i>Šchéma mikroparcelkových pokusů a sledované charakteristiky rostlin</i>	55
3. 5. 1.	Využití izotopové metody s ^{15}N pro hodnocení vlivu půdní úrodnosti na utilizaci dusíku jarním ječmenem	55
3. 5. 2.	Využití izotopové metody s ^{15}N pro hodnocení vlivu pH na utilizaci dusíku jarním ječmenem	55
3. 5. 3.	Využití izotopové metody s ^{15}N , gazometrie a spalné kalorimetrie pro fyziologické hodnocení růstu jarního ječmene při různých vláhových poměrech	56
3. 5. 4.	Využití spalné kalorimetrie pro fyziologické hodnocení růstu špenátu setého za variabilních podmínek prostředí	58
3. 6.	<i>Meteorologická charakteristika pokusného stanoviště</i>	58
3. 7.	<i>Statistické vyhodnocení výsledků</i>	59

4.	Výsledky a diskuse	61
4. 1.	<i>Využití izotopové metody s ¹⁵N pro hodnocení vlivu půdní úrodnosti na utilizaci dusíku jarním ječmenem</i>	61
4. 1. 1.	Vliv půdní úrodnosti a dávek dusíku na produktivitu jarního ječmene	61
4. 1. 2.	Vliv půdní úrodnosti na využití dusíku jarním ječmenem a bilanci dusíku hnojiva	71
4. 2.	<i>Využití izotopové metody s ¹⁵N pro hodnocení vlivu pH na utilizaci dusíku jarním ječmenem</i>	74
4. 2. 1.	Vliv pH půdy a dávek dusíku na produktivitu jarního ječmene	74
4. 2. 2.	Vliv pH půdy na využití dusíku jarním ječmenem a bilanci dusíku hnojiva	81
4. 2. 3.	Vliv pH půdy na využití dusíku hnojiva jarním ječmenem v roce aplikace a v roce následném	85
4. 3.	<i>Využití izotopové metody s ¹⁵N, gazometrie a spalné kalorimetrie pro fyziologické hodnocení růstu jarního ječmene při různých vláhových poměrech</i>	90
4. 3. 1.	Vliv sucha na tvorbu sušiny v jarním ječmeni	92
4. 3. 2.	Vliv sucha na příjem, translokaci a utilizaci dusíku v jarním ječmeni	100
4. 3. 3.	Vliv sucha na fyziologické reakce spojené s výměnou plynů ve fotosynteticky dospělých listech jarního ječmene	109
4. 3. 4.	Vliv sucha na obsah energie v jarním ječmeni	114
4. 4.	<i>Využití spalné kalorimetrie pro fyziologické hodnocení růstu rostlin špenátu za variabilních podmínek prostředí</i>	118
4. 4. 1.	Vliv pH, termínu pěstování a hnojení dusíkem na růst a tvorbu sušiny špenátu	118
4. 4. 2.	Vliv pH, termínu pěstování a hnojením dusíkem na obsah energie v sušině špenátu	122
5.	Závěr	125
6.	Summary	131
	Seznam použité literatury	137